

Sammanfattning

16 län anger hög efterlevnad, samtidigt som flera län påpekar att viljan att följa rekommendationer minskar hos allmänheten på grund av ökande restriktionströtthet i olika sammanhang, framförallt serveringsställen och butiker. Flera län pekar på diskrepansen mellan ökad smittspridning och rapporterad hög efterlevnad.

Flera län anger att verksamhetsutövare på serveringsställen upplever en frustration över svårigheten att få kunder att följa rekommendationer, bland annat maxantal personer per sällskap, samtidigt som ett län rapporterar ökat antal besökare på caféer och restauranger i samband med vårvädret.

Dalarnas län rapporterar att tillresande och besöksryck är klart lägre än de senaste veckornas sportlov, samtidigt som stängd landgräns mot Norge gör att gränshandeln har påverkats mycket.

Fjällturism

Resandedata visar att det sker färre resor till län med fjällturism under perioden 6-12 mars 2021 jämfört med motsvarande period 2019 (Dalarna -31%, Värmland -41%, Jämtland -17%, Norrbotten -57%, Västerbotten -52%). Resandet den senaste veckan har minskat i alla fjällturism-län med undantag för Norrbotten och Västerbotten, som har en liten ökning jämfört med veckan innan. Det totala resandet under perioden 6-12 mars 2021 var (inom parentes jämfört med föregående vecka): Dalarna 24 732 resor/dag (-30%), Jämtland 11 587 resor/dag (-32%), Norrbotten 3 045 resor/dag (+4%), Värmland 16 935 resor/dag (-4%), Västerbotten 5 693 resor/dag (+4%).

Dalarna: Besöksstrycket kopplat till fjällturism rapporteras klart avtagande i kommuner med skidorter.

Jämtland: Testning av hundratalet personer inom turistnäringen har genomförts i Vemdalsområdet och i Åre, med relativt få positiva fall. Sportlovet bedöms inte ha påverkat smittspridningen i regionen.

Norrbotten: Ett antal kommuner anger ökade risker vid lunchrestauranger och bensinstationer, främst under helger.

Värmland: Det kvarstår en oro inför påsklovet med ökad trängsel kopplat till butiker, restauranger och mackar längs de större vägarna.

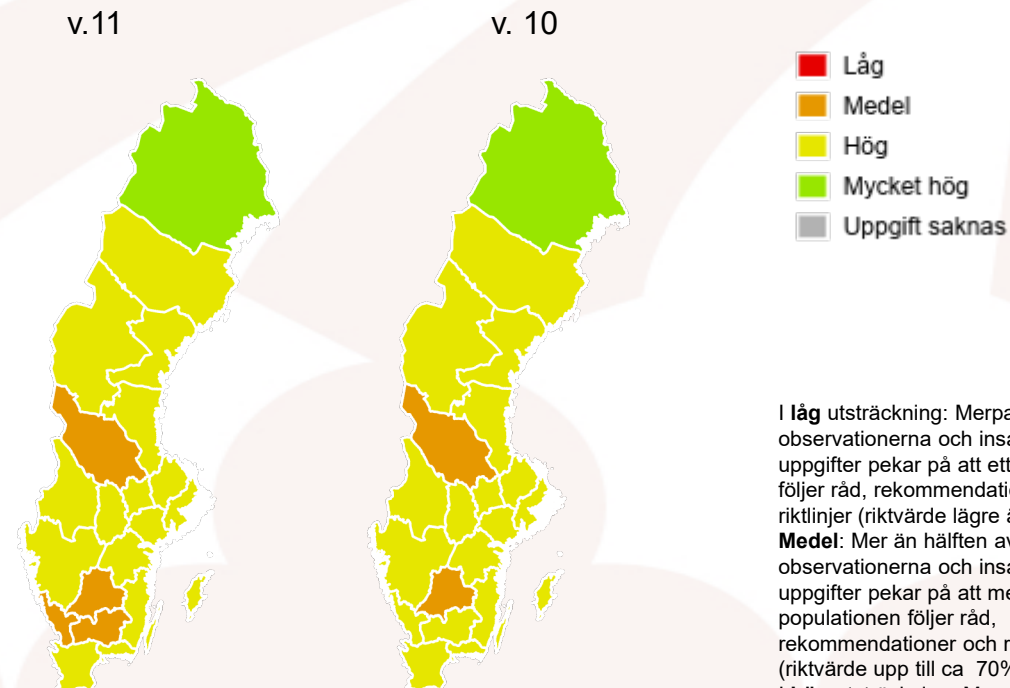
Västerbotten: Ett antal fjällkommuner rapporterar att resandet till fjällen under årets sportlov motsvarar ett normalår, de bedömer liknande trend under påsklovet.

Kommentarer/slutsatser

Likt tidigare veckor uppger flera län att efterlevnaden fortsatt är hög, samtidigt som de rapporterar om fortsatt bristande följsamhet hos allmänheten, främst kring att hålla avstånd och handla ensam. Denna tendens hos allmänheten tycks ha förstärkts och riskerar i förlängningen att minska effekten av de åtgärder som näringsidkare och andra verksamheter vidtar för att allmänheten ska kunna följa gällande råd och rekommendationer.

Det lyfts av flertalet län ett stort fokus på samordning och riktade informationskampanjer inför vårens händelser exempelvis påsklov, valborg, student och andra högtider.

BEDÖMD EFTERLEVNADE PER LÄN

I **låg** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att ett visst lågt antal följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde lägre än 50%).

Medel: Mer än hälften av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att mer än hälften av populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde upp till ca 70%).

I **hög** utsträckning: Merparten av observationerna och insamlade uppgifter pekar på att flertalet följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde mer än 70%).

I **mycket hög** utsträckning: I princip samtliga observationer och insamlade uppgifter pekar på att i princip hela populationen följer råd, rekommendationer och riktlinjer (riktvärde 90-100%).

Samlad bedömning nationella resmönster

Resandet inom länen visar en genomsnittlig minskning med -4% jämfört med föregående vecka. För tidigare veckor rapporterades följande genomsnittliga förändringar i resmönster inom län (jmf. med föregående vecka): v. 10: -0,8%, v. 9: -1%, v.8: +1,6%, v.7: +1,3

Google Mobility Report visar att mellan **3-9 mars** har aktivitet **minskat** inom "shopping och nöje" (-5%), "matbutiker och apotek" (-3%), "utomhus" (-11%), "station i kollektivtrafik" (-2%) jämfört med föregående vecka. Under samma period har aktivitet **ökat** inom "bostäder" (+1%) och inom "arbetsplatser" är den oförändrad.

Kollektivtrafik

Aningen försämrat läge, 8 län rapporterar hög, 10 medel och 2 rapporterar låg efterlevnad (Jönköping: uppgift saknas).

Efterlevnadsgraden gällande **användning av munskydd** i kollektivtrafiken är fortsatt låg, vilket 16 län rapporterar. Södermanland rapporterar om en 33% ökning av användandet jämfört med föregående vecka. Jämtland rapporterar att det är framför allt bland gymnasieelever där andelen användning är låg. 10 län beskriver ett fortsatt lågt **resande** inom kollektivtrafiken, medan 6 län rapporterar om få fall av **trängsel**.

Identifierade särskilda områden och situationer med risk för ökad smittspridning

- **Handel:** 5 län anger handeln. 3 län rapporterar specifikt att allmänheten inte följer rekommendationen att handla ensam, vid påminnelse om regeln har hotfulla situationer uppstått. Hallands län rapporterar om trängsel i livsmedelsbutiker vid mejeri- och köttdiskar samt frukt- och grönsaksavdelningar.
- **Offentliga/allmänna utrymmen:** 4 län anger offentliga/allmänna utrymmen. Uppsala kommun uppger att antalet ungdomar som rör sig i centrum, hamburgerrestauranger och resecentrum ökar.
- **Restauranger:** 4 län anger restauranger, varav Hallands län rapporterar om svårighet att få besökare att följa maxantalet per sällskap. Västra Götaland rapporterar om trängsel vid utrymningen av serveringsställen vid stängningsdags.
- **Fjällturism:** Västerbottens, Dalarnas och Västerbottens län identifierar risk för trängsel vid skidanläggningar, serveringar, hotell och andra boenden samt värmestugor. Norrbottens län lyfter att situationen är särskilt problematisk fredagar och söndagar då många passerar länet.
- **Hem:** Västerbottens län identifierar hem och hushållsnära kontakter som ökad risk.
- **Skola:** Norrbottens län anger skola.
- **Övrigt:** Kronobergs län rapporterar om begravingar med fler än 20 deltagare och årsmöten som hålls fysiskt.

Vidtagna åtgärder

- 6 län rapporterar om riktade informationsinsatser för att uppmärksamma råd och rekommendationer.
- Stockholms län rapporterar om samordningsinitiativ, bland annat gemensam planering och analysarbete inför våren och sommaren händelser, samordning kring "kommuners rätt att förbjuda vistelse på särskilda platser", samarbete mellan smittskydd Stockholm och länets huvudmän för stärkt koordinering och samordning genom regelbundet informationsutbyte. Landshövdingen har genomfört möte med drygt 100 myndighetschefer där man informerat om smittskyddsläget, liknande möten är planerade för näringslivet.
- Uppsala har infört generösare regler för att bedriva verksamhet utomhus så som torghandel och uteserveringar, för att underlätta att bedriva handel på säkert sätt.
- Stockholm och Kronoberg, rapporterar om särskild information till serveringsställen. Stockholms länsstyrelse har tagit fram PM om förtydligande om rättsläge för serveringsställen och handelsplatser.
- Östergötland rapporterar att Norrköpings kommun har delat upp tider och lokaler för lunch och raster på platser där distansarbete är omöjligt, till exempel hamnarbete.
- I Kronoberg har Riksidrottsförbundet har genomfört informationsmöten om riktlinjerna där samtliga kommuner var inbjudna.
- Uppsala rapporterar fortsatt att flera verksamheter inom länet har börjat använda munskydd vid situationer där avstånd inte kan hållas.

Behov av åtgärder

- 3 län rapporterar om behov av tydligare informationsinsatser, särskilt förtydligande om informationen gäller/inte gäller elever, då information kan vara svårtolkat för allmänheten (Stockholm). Fortsatt kommunikation om att undvika kollektivtrafiken om möjligt (Västra Götaland), samt tydlig kommunikation till serveringsställen vad som gäller vid förändrade restriktioner (Halland).
- Nationella informationspaket som kan anpassas lokalt avseende trängsel på allmän plats inför sommaren/varmare säsongen (Stockholm)
- Behov av att tydliggöra vad som gäller för elever på skolor som stängs på grund av smittspridning vad somt gäller vid deltagande i aktiviteter utanför skoltid.
- Förbjud match- och tävlingsverksamhet som innebär blandning av grupper och resor längre än normal förflyttning i regionen (Stockholm)
- Halland efterfrågar tydligare rekommendationer riktat till den allmänhet som har antikroppar, hur de ska bete sig för att inte sprida smittan vidare och varför. Detta med anledning av att dessa individer har börjat leva som vanligt.

Övrigt

- Gävle kommun rapporterar om att många barn kommer till skolan trots att de har symptom.
- En kommun rapporterar att många butiker med små cafédelar har stängt serveringsdelen efter den nya regeln om en person per sällskap i anslutning till handelsplatser.